

Expunere de motive

la proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 115/2015 privind alegerea autorităților administrației publice locale, în vederea recunoașterii dreptului candidaților independenți de a înregistra și utiliza un semn electoral

I. Context și necesitatea reglementării

1. Situația actuală

Cadrul legal aplicabil buletinelor de vot și semnelor electorale este construit în jurul competitorilor de tip partid/alianță și organizații ale cetățenilor aparținând minorităților naționale.

În mod practic, candidații independenți beneficiază de poziții distincte pe buletinul de vot, însă folosirea unui semn electoral propriu nu este reglementată explicit și coerent atât la alegerile locale, cât și la cele parlamentare.

Legea nr. 115/2015 reglementează formatul buletinului și semnele electorale pentru competitori organizați, fără un regim detaliat pentru independenți.

Legea nr. 208/2015 cuprinde, la rândul ei, reguli pentru semne, centrate pe competitori organizați, iar practica a semnalat nevoia clarificării pentru independenți.

2. Probleme identificate

Absența unei proceduri explicite pentru:

1. înregistrarea semnelor electorale de către candidații independenți (autoritatea competentă, termene, verificări de coliziune/confuzie);
2. imprimarea semnului pe buletinul de vot;
3. sancționarea utilizării neautorizate sau care creează confuzie a semnelor electorale ale independenților.

3. Necesitatea intervenției

Reglementarea propusă asigură egalitate de tratament între candidații independenți și competitorii organizați sub aspectul identificării grafice pe buletinul de vot, consolidează claritatea procedurilor electorale și crește predictibilitatea pentru autoritățile de organizare.

II. Scopul și obiectivele proiectului

- Instituirea dreptului candidaților independenți de a solicita înregistrarea și imprimarea unui semn electoral propriu pe buletinul de vot.
- Stabilirea procedurii de înregistrare (autoritate, termene, condiții de diferențiere față de semnele existente).
- Clarificarea comunicării către prefect, pentru asigurarea tipăririi corecte a buletinelor.
- Introducerea unei contravenții specifice pentru folosirea de semne neînregistrate sau care creează confuzie aparținând independenților.
- Corelări normative punctuale și introducerea de dispoziții tranzitorii, precum și a obligației de republicare pentru lizibilitate și acces la drept.

III. Principalele solutii propuse

3.1. Pentru alegerile locale - Legea nr. 115/2015

- Introducerea art. 58¹: consacră explicit imprimarea semnului electoral al candidatului independent pe buletinul de vot, în unghiul din dreapta sus al patrulei, cu trimitere la procedura de înregistrare.
- Introducerea art. 59¹: instituie procedura de înregistrare a semnului electoral pentru candidații independenți (competență BEC/birou de circumscripție, termene de depunere, termen de soluționare 48h, criterii de diferențiere față de semnele înregistrate).
- Introducerea art. 108¹: sancționează utilizarea neautorizată și utilizarea confuzorie a semnelor independenților. Aceste completări sunt integrate sistematic în structura Legii nr. 115/2015 privind buletinul de vot, semnele electorale și contravențiile, cu respectarea sistematicii interne a legii.

3.2. Pentru alegerile parlamentare — Legea nr. 208/2015

- Completarea art. 61 cu alin. (5¹): consacră imprimarea semnului electoral al candidatului independent în patrulei buletinului de vot.
- Introducerea art. 62¹: instituie procedura de înregistrare a semnului electoral pentru independenți la Biroul Electoral Central, cu termene și criterii de diferențiere.
- Abrogarea art. 62 alin. (11): elimină interdicția ce contravine noului regim, realizând corelarea necesară.
- Completarea art. 98 cu lit. d¹): instituie contravenția pentru utilizarea neautorizată/confuzorie a semnului electoral al independenților.

Soluțiile propuse mențin coerența cu arhitectura Titlului I din Legea nr. 208/2015 (buletine, semne, contravenții) și întăresc securitatea juridică a operațiunilor electorale.

3.3. Norme metodologice și dispoziții tranzitorii

- Mandatarea AEP, în colaborare cu BEC, pentru norme metodologice în 45 de zile, privind formatul, registrul public al semnelor și soluționarea coliziunilor.
- Regim tranzitoriu pentru candidaturile depuse anterior intrării în vigoare, condiționat de inexistența tiparului buletinelor.
- Limitarea rezervării semnului la circumscripția și scrutinul pentru care a fost înregistrat, pentru a preveni confuzia și ocuparea abuzivă a semnelor între scrutine.

3.4. Republicare

Prevederea expresă a republicării celor două legi, pentru acces facil la forma actualizată, în conformitate cu Legea nr. 24/2000 (art. 70).

IV. Impactul așteptat

- Asigurarea egalității de șanse vizuale și de identificare pe buletin pentru candidații independenți, în spiritul neutralității și echității electorale.
- Claritate procedurală:
 - reducerea litigiilor privind semnele electorale ale independenților;
 - termene și competențe explicite pentru autoritățile electorale (BEC, birouri de circumscripție, prefect).
- Integritate și disciplină în utilizarea semnelor: incriminarea contravențională a folosirii neautorizate sau care creează confuzii.
- Beneficiu administrativ: reguli unitare și previzibile pentru tipărirea buletinelor.

V. Impact bugetar

Impact bugetar marginal

- operațiunile suplimentare constau în gestionarea registrului de semne, verificarea coliziunilor și publicitatea deciziilor.
- costurile aferente sunt minimale și pot fi absorbite în cadrul resurselor curente ale AEP/BEC.
- tipărirea buletinelor de vot include deja imprimarea semnelor electorale pentru competitori;
- adăugarea semnului pentru independenți nu schimbă esențial parametrii tehnici, nici fluxurile de producție.

VI. Impact asupra drepturilor fundamentale

Măsura sporește efectivitatea dreptului pasiv de a fi ales și a dreptului la tratament egal, asigurând candidaților independenți posibilitatea de identificare clară pe buletinul de vot similar competitorilor organizați.

VII. Corelări

- Corelări intralegale în Legea nr. 115/2015 pentru unitatea regimului buletinului de vot/semnului electoral și a secțiunii contravenționale.
- Corelări în Legea nr. 208/2015 prin abrogarea expresă a alin. (11) al art. 62 și introducerea regimului procedural pentru independenți.
- Dispozițiile metodologice sunt delegate AEP, în colaborare cu BEC, în limitele competențelor legale conferite de cele două legi-cadru

Concluzie

Proiectul introduce un regim explicit, coerent și echitabil al semnelor electorale pentru candidații independenți, atât la alegerile locale, cât și la cele parlamentare, cu proceduri clare de înregistrare și sancțiuni adecvate pentru utilizarea neautorizată. Structurarea intervențiilor respectă normele de tehnică legislativă, iar republicarea asigură accesul facil la forma consolidată a legilor.

Față de cele expuse, supun Parlamentului spre adoptare proiectul de lege în forma anexată.

Inițiator,

PEIA NINEL	Semnat digital de PEIA NINEL Data: 2025.08.13 11:32:43 +03'00'
-------------------	---

Senator al României
Chestor al Senatului